

El metro de Palma va ser inaugurat el mes d'abril. Segons el president balear d'aleshores, Jaume Matas, havia de ser l'obra que fes entrar la capital i, per extensió, totes les Illes a la "modernitat". Així justificà una obra que ningú no entenia: "Les grans capitals espanyoles tenen metro i Palma no pot ser-ne una excepció." Quan s'inaugurà, a la recta final cap a les eleccions del 27 de maig, tot foren autocomplaences del govern i de l'Ajuntament de Palma –també del PP, amb majoria absoluta– i satisfacció general de la premsa, sobretot la més conservadora, que lloava l'obra com una mena de salt a la modernitat del segle XXI. Gràcies a Matas, que havia imposat el metro. Val a dir que quan presentaren l'obra ni tan sols la batllessa de Palma, Catalina Cirer, no sabia amb detall què s'hi faria, perquè tot va ser dut amb secret per la presidència del govern a fi d'assolir el màxim impacte possible.

Certament, la presentació del metro, i la inauguració, tingueren un impacte propagandístic. Però no tant com el tancament, la setmana passada. Dues tempestes modestes, quant a quantitat de pluja, han deixat els 5.000 usuaris –val a dir que el viatge encara era de franc, com a promoció– sense metro. Com pot passar una cosa com aquesta? Es la qüestió que vol respondre l'estudi tècnic que ha encarregat el nou govern. El conseller de Mobilitat, Biel Vicens, responsable sectorial, se'n fa creus, d'això que ha passat. El president, Francesc Antich, també. I ningú no assumeix responsabilitats. Fins al moment de tancar aquesta edició, l'empresa constructora no n'ha dit res públicament. I la responsable de la conselleria del ram al govern de Matas, Maria Isabel Cabrer, nega qualsevol responsabilitat pròpia i acusa el govern actual de "voler desprestigiar" el metro perquè és l'obra més important de l'executiu anterior.

El desastre. A final del mes d'agost, una típica tempesta de l'època portà una desagradable sorpresa al nou govern. Algunes estacions del metro s'inundaren, sobretot la de Son Fuster Vell, que rebé aigua fins arribar a un metre d'alçada. No va ser gaire greu. S'interrompé el



servei durant un dia i ja està. Tanmateix alguna cosa no quadrava. Com era possible que s'inundàs? Les investigacions immediates detectaren que si queia molta d'aigua en poc temps, tant els respiradors com la boca d'entrada i sortida d'algunes zones, especialment la de Son Fuster Vell, es convertien en canalitzacions de l'aigua. Un problema greu, però no excessivament, perquè es podia solucionar amb relativa facilitat. No obstant això, el conseller Biel Vicens (Bloc, PSM), es queixà amargament de la "improvisació del govern anterior que per motius electorals no ho havia previst". Li respongué la seva antecessora, del PP, Maria Isabel Cabrer, dient que la culpa havia estat de les bombes d'extracció d'aigua que no havien funcionat. Però després

de la tempesta vingué ràpidament la calma. Fins la setmana passada.

El dissabte dia 22 caigué una tempesta d'intensitat modesta, entre 15 litres i 18 per metre quadrat, pròpia de començament de tardor. Res a veure, però, amb precipitacions que cauen sovint a les Illes en aquesta època, de més de 50 litres. Tanmateix, de bell nou el metro es convertí en una canalització d'aigua pluvial. A la mateixa estació de Son Fuster Vell l'aigua arribà a una alçada de 2,5 metres. No cal ni dir-ho: el servei s'interrompé immediatament. Què passava? Doncs que l'aigua entrava a raig fet per la boca i els forats de ventilació del metro, tots construïts a rasant. Però no era tan sols això. Un enginyer superior consultat per aquest setmanari, coneixedor d'aquesta mena d'obres, aventurà que podria ser que l'aigua es



filtrats pertot arreu, i no només entràs per la boca i els respiradors, és a dir que se servís de tota canalització que trobàs per anar a parar a l'estació i a la via. L'única possibilitat, especulava, era que, bé perquè les canalitzacions per a evacuar l'aigua s'havien romput o bé perquè fossin insuficients, l'aigua entràs a les canonades per on passa el cablatge elèctric. Posteriorment, un testimoni directe assegurà a aquest setmanari que l'aigua entrava "pel sòtil, pels forats dels llums". L'endemà, el conseller Vicens, al Parlament, confirmà en conversa informal amb periodistes que, en efecte, el problema era molt greu perquè l'aigua entrava no solament per la boca i els respiradors sinó pertot allà on podia, fins i tot per les canalitzacions elèctriques, amb el perill que representava si els aïllaments

del cablatge fallassin. Era l'explicació d'allò que havia dit el dia abans: "El problema és estructural, de disseny i molt greu."

En vista de la gravetat, el govern decretà el tancament indefinit del metro per preservar els ciutadans de qualsevol potencial accident.

Polèmica política. Tot d'una que el govern anuncià el tancament, el PP reaccionà amb virulència. Novament Maria Isabel Cabrer, l'ex-consellera d'Obres Públiques de Matas, acusà directament Francesc Antich de voler "desprestigiari el metro perquè és una obra feta per nosaltres". Negà amb vehemència qualsevol falla estructural ni de disseny: "està ben fet"; i desvià la responsabilitat cap a l'ajuntament de Palma: "És un problema de pluvials que

EMAYA (Empresa Municipal d'Aigua i Clavegueram, en sigles en castellà) no ha resolt després de la primera inundació, tot i que és responsabilitat seva." Si la primera vegada l'excusa era la bomba de treure aigua, ara era l'Ajuntament. L'ex-consellera venia a dir que era un problema sobrevingut –per la pluja– i que, per tant, no n'era responsable el govern anterior sinó els actuals mandataris –el pacte de centre-esquerra– de l'Ajuntament de Palma i del govern. Tanmateix, tot d'una se sabé una dada curiosa: just després de la inauguració ja s'havia inundat, però no se n'informà. Per tant, l'argument de Cabrer queia fet miques, ja que aleshores l'Ajuntament (i, per tant, EMAYA), que era de majoria absoluta del PP, i el govern de Matas ja sabien el problema. Encara més insostenible esdevingué la posició de Cabrer quan EMAYA li contestà dient que els seus tècnics, en veure el projecte del metro, havien alertat l'empresa constructora –l'UTE Acdeman– que el disseny mancava de previsió de pluvials justament a la zona que ara s'inunda. La resposta de l'empresa, segons que publicà dimecres passat el *Diario de Mallorca*, fou que el disseny era "un fet consumat", que "tenim pressa" i que si hi ha problemes "ja es resoldran més tard".

El resultat de tot plegat és rotund. El metro de Palma, cinc mesos després de ser inaugurat, resta aturat. I no se sap quan es podrà tornar engegat. En plena època de pluja, el govern ha decidit de començar immediatament a aixecar l'obra a la zona que s'inunda per esbrinar què hi passa exactament i després arreglar-ho. Llavors vindrà la petició de responsabilitats a l'empresa constructora. Les responsabilitats polítiques, però, pareix que el PP no les vol assumir. Ni demanar perdó, tan sols, per haver fet una obra amb tanta pressa, per raons electorals, que ha costat una xifra gens negligible: 132,5 milions d'euros. Perquè el lector se'n faci una idea comparativa, el total d'inversions a les Balears per part del govern de Zapatero per a l'any 2008 és de menys de 300 milions. El metro ha estat una immensa inversió, per a un obra negada i aturada al cap de cinc mesos d'ésser inaugurada.

Miquel Payeras